

Поважни настани:

- **Светски економски форум во Давос: Пренесени ставови за девизниот курс на САД-доларот**
- **ММФ: Нагорно ревидирани прогнози**
- **Еврозона: Задржување на тековната поставеност на политиката на ЕЦБ на состанокот за монетарна политика**
- **САД: Започнување со работа на владата по тридневен прекин**
- **Обединето Кралство: Повисок квартален раст на БДП**
- **Состаноци на централни банки: Јапонија и Норвешка**

Пазарните учесници го проследија Светскиот економски форум во Давос, на кој носителите на политиките на глобално ниво ги презентираа своите согледувања. Најголемо внимание на форумот предизвикаа изјавите што се однесуваат на ставовите за девизните курсеви. Имено, министерот за финансии на САД, Стивен Мнучин, изјави дека слабеењето на САД-доларот би влијаело поволно врз надворешнотрговската размена на земјата, додека претседателот Доналд Трамп пренесе спротивен став, односно дека САД имаат потреба од висока вредност на домашната валута. Во тој контекст, членот на Советот на ЕЦБ, Беноа Кере, нагласи дека развиените економии не треба да го таргетираат девизниот курс со цел остварување поголема конкурентност на домашната економија и дека во јавноста не треба да се пренесуваат дискусиите помеѓу носителите на монетарните политики во врска со девизниот курс.

Објавените [прогнози на ММФ](#) покажаа нагорни ревизии на глобалниот економски раст. Имено, ММФ очекува растот да изнесува 3,9% во 2018 и 2019 година, соодветно, што е повисоко за 0,2 п.п. во однос на претходните проекции. Ваквите ревизии се резултат на очекувањата дека намалувањето на даноците во САД ќе придонесе за пораст на инвестициите во оваа економија, а покрај тоа ќе доведе и до проширување на дефицитот на тековната сметка на САД, зајакнување на САД-доларот и ќе влијае на меѓународните инвестициски текови¹.

На [состанокот на ЕЦБ](#) на 25 јануари беше задржана тековната поставеност на монетарната политика, како и истото наведување на политиката (анг. „forward guidance“). Претседателот на ЕЦБ, Марио Драги, го повтори истиот став за секвенционирањето на монетарната политика, односно дека каматните стапки на ЕЦБ ќе останат на тековните нивоа подолг

временски период по завршетокот на програмата за откуп на хартии од вредност. Во однос на крајот на програмата за квантитативно олеснување, во соопштението за јавноста беше наведено дека таа ќе продолжи најмалку до септември 2018 година, со можност за зголемување во обем и времетраење, доколку финансиските услови го наложуваат тоа. Притоа, Драги нагласи дека сè уште постои потреба од значителен монетарен стимул со цел постигнување на инфлацискиот таргет и дека изгледите за зголемување на каматните стапки оваа година се многу ниски.

[Кварталната анкета](#) на ЕЦБ покажа зголемени инфлациски очекувања во споредба со претходната анкета од октомври за 0,1 п.п., така што се прогнозираат стапки на инфлација од 1,5% и 1,7% за оваа и следната година, соодветно.

Во еврозоната превладуваа поволни остварувања. Во декември, растот на кредитирањето се задржа на солидно ниво. Имено, годишниот раст на кредитите на корпоративниот сектор во еврозоната се сведе од највисокото посткризно ниво од 3,1% на 2,9%, а стапката на раст на кредитите кон домаќинствата се задржа на 2,8%. Показателите за очекувањата имаа позитивна промена, односно композитниот индекс ПМИ во јануари се зголеми од 58,1 на 58,6 поени, заради повисокиот подиндекс за услугите, а довербата на потрошувачите забележа пораст од 0,5 на 1,3 поени.

Во САД, позитивна информација преставуваше започнувањето со работа на владата по неколкудневниот прекин, а економските остварувања главно беа под очекувањата. Откако со согласност на демократите од Сенатот беше постигнат договор за краткорочен план за трошење на владата, со кој таа ќе се финансира до 8 февруари 2018 година, по три дена заврши прекиниот со работа. Во следниот период повторно се очекуваат нови разговори, со приближувањето на предвидениот датум.

Според првичниот податок, БДП на САД забави од 3,2% на 2,6% на квартална ануелизирана основа и беше понизок од пазарните очекувања (3%), во услови на мален придонес во растот на инвестициите и негативен придонес на нето-извозот. Показателите за пазарот на недвижности за декември (продажба на постојни и на нови објекти за домување) забележаа намалување, додека растот на порачките за трајни добра беше значително повисок од очекувањата (2,9% наспроти 0,8%). Високофреквентните податоци за пазарот на труд покажаа дека бројот на првични барања за социјална помош во неделата до 20 јануари се зголемија за 17.000 на ниво од 233.000 барања, откако

¹ Прогнозите за растот на САД за 2018 година беа ревидирани од 2,3% на 2,7%, а за 2019 година од 1,9% на 2,5%, а очекувањата за растот на еврозоната беа ревидирани нагоре за 0,3 п.п.

соодветно, на 2,2% за оваа година и на 2% за следната, при позитивни ревизии на растот на Германија и Италија.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 22 – 26 јануари 2018

претходната недела се сведоа на најниското ниво од февруари 1973 година наваму².

Економската активност на Обединетото Кралство беше над очекувањата. Во последното тримесечје од 2017 година, кварталниот раст на БДП забрза од 0,4% на 0,5%, надминувајќи ги прогнозите за непроменета стапка на раст (од 0,4%), како резултат на позитивните остварувања на услугите и на производството, додека градежништвото забележа натамошен пад. Сепак, за целата 2017 година, стапката на економски раст изнесуваше 1,8%, помала од остварената во претходната година (1,9%) и воедно, најниска од 2012 година.

На одржаните состаноци на централните банки на Норвешка и на Јапонија не беше направена промена на поставеноста на монетарната политика. Како што и се очекуваше, централната банка на [Норвешка](#) ја задржа основната каматна

стапка на рекордно ниското ниво од 0,5%. Според членовите на Советот на централната банка, остануваат истите согледувања за изгледите и ризиците како и на состанокот во декември и се оценува дека продолжуваат позитивните движења во норвешката економија. На состанокот на Банката на [Јапонија](#) беше задржана тековната поставеност на монетарната политика, наспроти пазарните очекувања за најава на намалување на програмата за откуп. Притоа, банката изрази попозитивни согледувања за инфлациските очекувања, задржувајќи ги прогнозите дека инфлацијата ќе го достигне целното ниво од 2% во фискалната година што завршува во март 2020 година. На форумот во Давос, гувернерот на Банката на Јапонија, Харухико Курода, пренесе став дека повеќе показатели упатуваат на доближување на инфлацијата до целното ниво, додека последните остварувања на инфлацијата³ укажаа на натамошна потреба од стимулативна политика на централната банка.

Позначајни пазарни движења

Неделата се одликуваше со склоност кон преземање ризик на инвеститорите, во услови на солидни остварувања на глобалниот економски раст. Вредноста на САД-доларот забележа депрецијација на неделна основа од 1,7%, што најмногу се должеше на изјавата на министерот за финансии на САД, Мнучин, којашто од страна на пазарните учесници беше согледана како можна промена кон протекционистичка надворешнотрговска политика од страна на администрацијата на САД, а потоа и на воведувањето царини на соларна опрема и машини за перење од страна на САД. Од друга страна, изјавата на претседателот Трамп за курсот на САД-доларот, којашто беше во спротивност со изјавата на Мнучин, доведе до привремено зајакнување на вредноста на САД-доларот. Во услови на слабеење на САД-доларот, цената на златото забележа пораст на неделна основа. Во текот на неделата, еврото апрецира како резултат на оптимизмот на ЕЦБ⁴ за засилување на економијата во еврозоната и позитивните економски остварувања. Приносите на државните обврзници во еврозоната забележаа пораст во сегментот од 2-10 години, којшто беше најизразен во петгодишниот сегмент. И приносите во САД се зголемија, во услови на согледувања на инвеститорите за претстојно напуштање на приспособливите политики на централните банки на глобално ниво, висока понуда на американски државни хартии од вредност и продолжување на работењето на владата на САД.

Селектирани пазарни показатели

² Бројот на првични барања за социјална помош за неделата до 13 јануари беше ревидиран надолу од 220.000 на 216.000.

³ Во декември, базичната инфлација во Јапонија остана на нивото од 0,9% и сè уште е далеку од целното ниво од 2%.

⁴ За време на конференцијата за печат по состанокот на ЕЦБ, валутниот пар евро/САД-долар го достигна највисокото ниво од декември 2014 година (1,2538 САД-долари за евро).

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 22 – 26 јануари 2018

19.01.
26.01.
неделна промена (б.п.)

	Приноси во евро-зона и САД			
	EUR 6M	EUR 2Y	EUR 5Y	EUR 10Y
19.01.	-0.55	-0.60	-0.14	0.57
26.01.	-0.58	-0.54	-0.04	0.63
неделна промена (б.п.)	-3.5	5.9	10.5	6.1
	USD 6M	USD 2Y	USD 5Y	USD 10Y
19.01.	1.62	2.06	2.45	2.66
26.01.	1.63	2.12	2.47	2.66
неделна промена (б.п.)	1.0	5.2	2.1	0.1

Календар за периодот 29 јануари – 2 февруари 2018 година

Понеделник 29 јануари	Вторник 30 јануари	Среда 31 јануари	Четврток 1 февруари	Петок 2 февруари
Германија – трговија на мало (декември)	Евروزона – БДП (квартал 4), показател ЕСИ (јануари)	Кина – произведен индекс (јануари)	Евروزона, Велика Британија – произведен индекс ПМИ (јануари)	САД – нови работни места (јануари), стапка на невработеност (јануари), порачки за индустријата (декември), показател за довербата на потрошувачите според Универзитетот Мичиген (февруари)
САД – дефлатор ПЦЕ (декември)	Германија – стапка на инфлација (јануари)	Германија – стапка на невработеност (јануари)	САД – производен индекс ИСМ (јануари), првични барања за социјална помош (недела до 26 јануари)	
Јапонија – стапка на невработеност (декември)	САД – показател за довербата на потрошувачите според Конференцискиот одбор (јануари)	Евروزона – стапка на инфлација (јануари), стапка на невработеност (декември)		
	Јапонија – индустриско производство (ноември)	САД – вработувања, индекс Чикаго ПМИ (јануари)		
		ФЕД – состанок за монетарната политика		